

مدیر عامل آب منطقه‌ای خراسان رضوی:

شرایط ۳۴ دشت استان

مشابه دریاچه ارومیه است

ناهماهنگی میان مدیریت تأمین و مصرف

رضا زحمت‌کش | در حال حاضر از ۳۷ دشت استان خراسان رضوی، ۳۴ مورد شرایطی مشابه دریاچه ارومیه را دارند و بیشترین بیلان منفی در برداشت از سفره‌های آب زیرزمینی مربوط به استان خراسان رضوی است؛ برای بررسی وضعیت منابع آبی و راهکارهای مدیریت آن سراغ مهندس محمد حسین جعفری، مدیر عامل شرکت آب منطقه‌ای خراسان رفتیم، چالشی‌ترین بخش گفت‌وگوی ما موضوع سد دوستی و حقایق افغانستان بود. وقتی درباره انتقال آب از همسایگان شمالی سخن به میان آمد جعفری از بحث درباره جزئیات آن به دلیل نهایه نشدن تصمیمات اجرایی خودداری کرد و گفت تا زمانی که طرح وارد حیطه اجرا نشده، بگذارید متخصصان روی مسائل تخصصی فکر کنند! طبق قانون شرکت‌های آب منطقه‌ای به نمایندگی از وزارت نیرو، حاکم آب و مجری قانون توزیع عادلانه در هر استانی هستند.

وضعیت توسعه منابع آبی در استان چگونه است؟

بعد از انقلاب فعالیت‌های زیادی صورت گرفته است، در استان ۲۷ سد در حال بهره‌برداری و چهار سد در حال اجراست، پروژه‌های بزرگ انتقال آب مثل سد دوستی که با کشور ترکمنستان ساختیم، پروژه انتقال آب شرب به مشهد از سد دوستی با فاصله ۱۸۰ کیلومتر، ۱۰۰۰ متر اختلاف سطح و با ظرفیت ۶ مترمکعب در ثانیه از افتخارات اجرای پروژه‌های عمرانی است.

بنابراین در ارتباط با طرح‌های توسعه منابع و مهار آب‌های داخل استان به نقطه آخر رسیده‌ایم، با اتمام همین پروژه‌های در حال مطالعه و اجرا، دیگر باید پرونده سدسازی در استان را بسته شده بدانیم.

بنابراین جهت‌گیری‌مان از مدیریت تأمین باید به سمت مدیریت تقاضا و مصرف باشد. همچنین مبحث انتقال آب از حوضه‌های دورتر از جمله دریای عمان، خزر و کشورهای شرقی‌مان مثل ترکمنستان، تاجیکستان، افغانستان را باید داشته باشیم.

برای مدیریت منابع آب چه فعالیت‌هایی صورت گرفته است؟

بخش تجدیدپذیر منابع آب باید هر سال بر مبنای چرخه آب در طبیعت تأمین شود، این منابع جزء منابع استراتژیک هستند که ظرف

در حالی که استفاده باید بهینه می‌شد، نه حداکثری. ما نمی‌خواهیم جلوی کشاورزی را بگیریم، چون غذای مردم است، اما باید نقش حاکمیتی خود در این زمینه تقویت کنیم. در این راستا برنامه‌ها و اقدامات خوبی را در قالب طرح تعادل بخشی سفره‌های آب زیرزمینی آغاز کرده‌ایم که یک بخش آن فرهنگ سازی است.

در بخش کشاورزی استان، طرح نجات آب کشاورزی را اجرا کردیم، یعنی دانش آموزان مقطع راهنمایی را تحت آموزش‌های لازم برای مصرف بهینه آب قرار می‌دهیم، چون مدیران و کارشناسان آینده همین دانش‌آموزان خواهند بود.

مسئولین و مردم هم نسبت به قبل حساس‌تر شده‌اند و انجمن‌های مردمی در حال

شکل‌گیری هستند، در صورتی که در سال ۸۹، می‌خواستیم ساعت کار کردچاه‌های کشاورزی را با پروانه‌های آنها منطبق کنیم، مقاومت‌های شدیدی در قالب تحصن، تجمع

میلیون‌ها سال در سفره‌های آب زیرزمینی شکل گرفته‌اند، متأسفانه در این پنجاه سال اخیر با گسترش حفر چاه چالش عمده را در همین منابع آب زیرزمینی داریم.

علت این امر هم عدم هماهنگی بین مصرف‌کننده و تأمین‌کننده است، ۹۰ درصد آب در بخش کشاورزی مورد استفاده قرار می‌گیرد و ما اگر چه مدیر و حاکم آب هستیم اما دسترسی به آن

نداریم؛ موضوعاتی مثل افزایش راندمان آبیاری و اصلاح الگوی کشت در چارچوب وزارتخانه دیگری است. ناهماهنگی‌ها که ناشی از جدایی مدیریت مصرف‌کننده و تأمین‌کننده ۳۴ باعث شده نزدیک به ۳۴ آبخوان ما وضعیت ممنوعه و بحرانی داشته باشد و شاهد بیش از یک متر افت آب سفره‌های زیرزمینی باشیم.

در این زمین تمام تلاشمان این است که حاکمیت خودمان را بر

این ۹۰ درصد بخش کشاورزی اعمال کنیم. تا به حال کلید قطع و وصل آب در دست خود مصرف‌کننده بود، او هم متناظر با نیاز خودش، استفاده حداکثری کرده است،

ناهماهنگی‌ها که ناشی از جدایی مدیریت مصرف‌کننده و تأمین‌کننده باعث شده نزدیک به ۳۴ آبخوان ما وضعیت ممنوعه و بحرانی داشته باشد و شاهد بیش از یک متر افت آب سفره‌های زیرزمینی باشیم